

Weimarskie Spotkania z Historią

25 – 27 listopada 2016

WIARA - WIEDZA - WARTOŚCI

Wykłady – Filmy – Dyskusje – Warsztaty – Muzyka

Honorowy patronat:

Prof. dr Rita Süßmuth, była Przewodnicząca Bundestagu

Philippe Etienne, Ambasador Republiki Francuskiej w Republice Federalnej Niemiec

Prof. Dr. Andrzej Przyłębski, Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej

Weimarskie Spotkania z Historią po raz ósmy zapraszają do uczestnictwa w dyskusjach, wykładach i filmach poświęconych zarówno historycznym, jak i aktualnym aspektom tematu przewodniego.

Co jest opoką dla każdego z nas? Co jest spoiwem społeczeństwa? Co nadaje życiu sens? W co wierzymy? Do jakiego stopnia wierzymy inaczej i w inne rzeczy niż nasi przodkowie? Takim fundamentalnym pytaniom poświęcone będą tegoroczne Weimarskie Spotkania z Historią.

Pytania o wiarę kojarzą się nam przede wszystkim z pytaniem, które Małgorzata zadała Faustowi: „jak twa sprawa z religią?”. Religie istnieją od zarania ludzkich dziejów i podlegają stałym zmianom historycznym. Charakterystyczne dla nich jest nie tylko to, że dostarczają ideologicznego fundamentu odpowiedziom na pytania o pochodzenie i losy świata, przyrody i człowieka, lecz także fakt, iż w tradycyjnych społeczeństwach stanowią najważniejsze źródła norm i wartości. Wspólna wiara w ideologiczny fundament oraz zbudowane na nim systemy wartości jest gwarantem stabilności homogenicznych pod względem religii społeczeństw.

Jednak tam, gdzie mamy do czynienia z różnymi wyznaniem, a także z różnorodnością religijną, nie da się już mówić o takim integrującym działaniu religii. Wiara staje się raczej źródłem napięć, konfliktów, a nawet wojny, gdy tylko dochodzi do konfrontacji różnych fundamentów religijnych. Przez stulecia zażartych sporów religijnych Europa nauczyła się przede wszystkim dwóch rzeczy: tolerancji religijnej i wolności wyznania. Te dwie zasady przypieczętowały jednak także upadek autorytetu religii, gdyż w warunkach ich stosowania żadna religia nie mogła już dostarczyć takich odpowiedzi na najważniejsze kwestie, które byłyby wiążące dla wszystkich.

W dodatku w Oświeceniu rozbudziły się wątpliwości. Kto ma silną wiarę, nie wątpi. A tymczasem oświeceniowa filozofia przyrody przejęła jedną z funkcji religii i zaczęła dostarczać wyjaśnień oraz stawiać dodatkowe pytania: Czy można nadal wierzyć twierdzeniom religijnym na temat pochodzenia świata i człowieka? Czy da się dowieść, że Bóg istnieje? A skoro religie mylą się w tej kwestii, dlaczego uzurpują sobie prawo do ustalania obowiązujących norm? W ten sposób proces oświecenia stał się procesem sekularyzacji i to nie tylko sekularyzacji poglądów na temat sposobu wyjaśniania przyrody, lecz także sekularyzacji drogi uzasadniania obowiązujących wartości. Z tego powodu dzisiaj żyjemy w społeczeństwie sekularnym przynajmniej z nazwy, opierającym się na takich wartościach jak wolność i równość, które nawet jeżeli kiedyś były wartościami wywodzącymi

się z religii, dzisiaj nie potrzebują już religijnego uzasadnienia. To jedyny konsensus, z którym mamy dzisiaj do czynienia, poza tym panuje pluralizm wartości, pozwalający każdemu wierzyć w to, co mu się żywnie podoba: Jezusa, Allacha albo Potwora Spaghetti.

Nemniej jednak ani droga prowadząca do takiego społeczeństwa nie była tak prosta, jak ją tu opisano, ani dzisiejsze społeczeństwo nie jest ściśle sekularne. Z jednej strony pustkę powstałą po erozji elementu religijnego wypełniły inne nauki, które podobnie jak religia usurpują sobie prawo do jedynie słusznego sposobu wyjaśniania świata. Przykładem tego może być komunizm, który co do formy i funkcji przypominał w znacznym stopniu religię, nawet jeżeli na zewnątrz demonstrował swoją antyreligijność. Podobnie jak chrześcijaństwo domagał się „wyznania wiary” i prześladował „heretyków”. Z drugiej strony nasze społeczeństwa nie są dzisiaj na tyle sekularne, aby religia mogła pozostać rzeczywiście jedynie sprawą prywatną. Nasza kultura polityczna, nasz system gospodarczy i system pomocy społecznej oraz cały system wartości opierają się pod wieloma względami na specyficznie chrześcijańskiej tradycji świata Zachodu, a w dodatku najważniejsze cechy i wpływy tej tradycji w poszczególnych krajach europejskich silnie różnią się od siebie. Od kiedy wraz z islamem w Europie pojawiła się dodatkowa odmiana silnie przeżywanej religijności, sekularne współistnienie stało przed nowymi wyzwaniami. Wystarczy jednak spojrzeć na historię Europy, by stwierdzić, że te wyzwania nie są nam tak zupełnie obce. Dlatego tegoroczne Spotkania z Historią pragną wydobyć na światło dzienne ten skarb doświadczenia historycznego, zagrzebany w historii Europy, która ma do zaoferowania wiele - czasami sprzecznych ze sobą - odpowiedzi na stare, dobre, proste pytanie Małgorzaty.

Pytania o wiarę w nowoczesnym, zróżnicowanym i pluralistycznym społeczeństwie nie są jednak *tylko* prostymi pytaniami o religię, jak to, które Małgorzata zadała Faustowi, gdyż religia nie odgrywa już takiej wiodącej roli jak niegdyś. Wiara i zaufanie są nadal spoiwem wszelkich działań społecznych. Wierzymy w to, że nasze pieniądze jutro będą warte tyle samo co dzisiaj. Wierzymy w demokrację, nawet jeżeli nie jest doskonała. Wierzymy w prawa człowieka. Wierzymy - nawet jeżeli się do tego nie przyznajemy - reklamom (gdyby nikt w nie nie wierzył, przestałyby istnieć). Wierzymy dobremu dziennikarstwu, jeśli się na nie natkniemy. Wierzymy, że i jutro z kontaktu popłynie prąd, a z kranu woda. Wierzymy poradnikom i ekspertom, naszej lekarce i przyjacielom. Bez takiej formy „podstawowej wiary” w instytucje i w innych ludzi nie mogłyby funkcjonować rozbudowane społeczności. Ponieważ jednak podczas czytania tych przykładów każdy z nas przynajmniej trzy razy pomyślał sobie „no tak...”, ale”, uzasadnione staje się przypuszczenie, że nawet ta powszednia wiara tkwi w głębokim kryzysie. Z tego względu tegoroczne Spotkania, kierując spojrzenie na historyczne aspekty różnych form wiary codziennej, pragną być impulsem do krytycznej dyskusji. Dyskusji o tym, komu, czemu, w co i dlaczego wierzymy.

Od poniedziałku, 21.11.2016

Trójstronne warsztaty uczniowskie

W co wierzymy?

Niemiecko-francusko-polski kalendarz na rok 2017

z udziałem uczniów z Krakowa, Blois i Weimaru pod opieką Christine Scheller i Kaia Sauera (Weimar), Anny Wellebrouck i Sylvie Henry-Chacun (Blois) oraz Doroty Loos i Agaty Reichert (Kraków)

w kooperacji z DFJW/PNWM- OFAJ i Rendez-vous de l’histoire Blois

Warsztaty odbywają się w terminie 21 - 26 listopada w Weimarze.

Pięcioro uczniów z każdej z uczestniczących szkół opracuje w ramach projektu kalendarz na rok 2017, składający się z 12 pojedynczych kartek. Na kartkach uczniowie przedstawią w kreatywnej, artystycznej formie wyniki swojej pracy.

W pierwszej fazie projektu, w swoich krajach, uczniowie opracują kwestionariusz, przy pomocy którego zapytają osoby ze swojego otoczenia (nauczycieli, kolegów szkolnych, rodziców, przyjaciół) o formy wiary i wyznawane wartości.

W drugiej fazie projektu, podczas wspólnego pobytu w Weimarze, pracując w trójnarodowych grupkach roboczych, uczniowie zbiorą i przeanalizują wyniki ankiet pod kątem odpowiedzi na pytanie: w co wierzą ludzie? Czy sposoby wiary i jej przejawy różnią się od siebie w naszych trzech krajach, a jeśli tak, gdzie może leżeć tego przyczyna? Co jest dla ludzi najcenniejsze i dlaczego? Wyniki zostaną przedstawione w formie kolaży, rysunków albo zdjęć i ewentualnie uzupełnione o „znaleziska“ literackie oraz cytaty z ankiet. W ten sposób powstaną trzy wersje kalendarza, który będzie towarzyszyć uczniom przez cały następny rok.

Środa, 23.11.2016

5 minut dla Wiary-Wiedzy-Wartości

Poetry Slam

23 listopada, godz. 18.00 – Mehrgenerationenhaus Weimar-West

5 minut dla słów. Na scenę zapraszamy wszystkich chętnych do przedstawienia własnej twórczości poetyckiej. Tworzywo literackie dla naszych poetyckich zmagani stanowi wiara, wiedza i wartości. Publiczność zadecyduje, który z uczestników przedstawi najbardziej żarliwy, najmądrzejszy lub najbardziej wartościowy tekst.

Zgłoszenia do udziału w konkursie przyjmuje Susanne Heine: info@suhe-weimar.de

Czwartek, 24.11.2016

Trójstronne warsztaty studenckie

Publiczna dyskusja

Oświecenie, a co po nim?

Co pozostało z Oświecenia w Europie XXI wieku?

24 listopada, godz. 18.00, Friedrich-Schiller-Universität Jena

ze studentami z Poznania, Paryża i Jeny pod kierunkiem prof. dr. Michaela Dreyera, dr. Andreasa Braune, dr. Alice Volkwein, dr. Paula Maurice, dr. Jerzego Kołackiego i dr. Katarzyny Woniak

Szkoła zimowa wspierana przez Niemiecko-Francuską Szkołę Wyższą, przeprowadzona w kooperacji z Uniwersytetem im. Friedricha Schillera w Jenie

Warsztaty odbędą się w terminie 23 - 26 listopada w Jenie i Weimarze.

O Oświeceniu często opowiada się jako o wspólnej spuściźnie europejskiej. Nie zauważa się

przy tym, że nigdy nie istniało *ogólnoeuropejskie* oświecenie. Zbyt wiele różnych regionalnych naleciałości i wewnętrznych podziałów na kierunki wpłynęło na jego ostateczny kształt. A ponadto od samego początku działania oświeceniowych wpływów mnożyły się prądy intelektualne zmierzające do ich negacji. Mimo to da się w Oświeceniu wyróżnić pewne wspólne elementy, które nie bez powodu mogłyby zostać uznane za coś w rodzaju wspólnego europejskiego kanonu wartości. Czy taki kanon istnieje jeszcze dzisiaj? Czy jest czymś więcej niż zbiorem wyświechtanych frazesów używanych w drętwych przemówieniach?

W ramach interdyscyplinarnego seminarium, które będzie argumentować z trzech narodowych pozycji, zostaną zbadane wspólne elementy oraz różnice dotyczące genezy tak zwanego wieku Oświecenia oraz jego filozoficznych, politycznych, społecznych i estetycznych oddziaływań we Francji, Niemczech i Polsce.

Piątek, 25.11.2016

Rozmowa

carte blanche Stowarzyszenie Weimarer Republik e.V.

Republika Weimarska jako epoka klasycznej moderny – między postępiem i utratą wartości

25 listopada, godz. 14.00 – Stadtmuseum Weimar

dr Michael Makropoulos (Berlin), **NN**

w kooperacji z Fundacją im. Heinricha Bölla w Turynii

Czasy Republiki Weimarskiej uchodzą za epokę klasycznej moderny, w czasie której społeczeństwo uwolnione z pęt narzuconych przez Cesarstwo mogło zwrócić się ku nowym ideom. Ludzie tej epoki przeżyli fazę technicyzacji, racjonalizacji i przyspieszenia. Sukces nowych technologii i mediów budził nadzieje na nadejście świetlanej przyszłości. Jednak od przełomu wieków coraz wyraźniej rysowały się także cienie postępującej nowoczesności: wykorzenienie człowieka i odejście od tradycyjnych wartości. Jednocześnie próbowano konstruować nowe modele, które oddziałują do dzisiaj. Dzisiejsza aktualność czasów Republiki Weimarskiej wynika po części z takiego ambiwalentnego stosunku do moderny.

Przechadzka po mieście

carte blanche Stowarzyszenie Weimarer Republik e.V.

Republika Weimarska.

W poszukiwaniu śladów narodzin pierwszej niemieckiej demokracji

25 listopada, godz. 16.00 – miejsce zbiórki: foyer Niemieckiego Teatru Narodowego, czas trwania: ok. 90 minut

Przechadzka po oryginalnych miejscach wydarzeń w towarzystwie aktorów

Udział biorą m.in. Klaus Heydenbluth (Nordhausen), Heike Meyer (Weimar), Katrin Heinke (Erfurt), **Fernando Blumenthal (Erfurt)** i **Gunthart Hellwig (Erfurt)**

w kooperacji z Fundacją im. Friedricha Eberta, Biuro Krajowe w Turynii

W roku 1919 w Weimarze obradowało Zgromadzenie Narodowe, które proklamowało pierwszą niemiecką republikę i nadało jej konstytucję. Warunki ramowe tego wydarzenia, które miało miejsce niedługo po zakończeniu pierwszej wojny światowej, nie były korzystne. Nie dziwią zatem ambiwalentne oceny tego, co zdarzyło się wówczas w Weimarze i poza granicami miasta. W czasie przechadzki poznamy rozdarcie, charakterystyczne dla ludzi owej epoki oraz z trwałe dzieło, stworzone w Weimarze w 1919 roku.

25.11. o godz. 10.00 na przechadzkę zapraszamy uczniów klas ósmych i wyższych. Zgłoszenia przyjmuje Markus Hünninger, huenniger@weimarer-republik.net, tel. (03643) 827-571 lub 572

Uroczyste otwarcie

Oczyt + dyskusja

Jutta Hoffmann czyta fragmenty powieści Hansa Fallady «I cóż dalej, szary człowieku?»

25 listopada, godz. 18.00 – Notenbank Weimar
Dyskusja z prof. dr. Michaellem Dreyerem (Jena), NN
Prowadzenie: Fritz von Klinggräff (Genewa)
w kooperacji ze Stowarzyszeniem Weimarer Republik e.V.

„Sam wiem najlepiej, co to jest warte“, myśli Johannes Pinneberg, szary pracownik, który wpadł w tryby maszynierii rozpadającej się Republiki Weimarskiej. Nieufność do świata wyszał z mlekiem matki, teraz wierzy już tylko w pieniądze, których nie ma. Ale nawet pieniądze tracą z dnia na dzień na wartości...

Jutta Hoffmann odczyta fragmenty powieści „I cóż dalej, szary człowieku?“ Hansa Fallady, zabierając nas do Berlina późnych lat dwudziestych, gdzie świat miota się między komunizmem a szalbierską moralnością, wczesnym McKinseyanizmem i nudyzmem, szukając gorączkowo jakiegokolwiek punktu zawieszenia.

W rozmowie z publicznością spróbujemy zbadać równoczesność nierównego - ile z roku 1930 tkwi w roku 2016?

Wieczór muzyczny

Perły, futra i pierogi

Piosenki lat 20tych z Francji, Niemiec i Polski w interpretacji Karoliny Trybały

25 listopada, godz. 20.00 – Notenbank Weimar
w kooperacji z Instytutem Polskim w Berlinie - Filia w Lipsku

Polska śpiewaczka jazzowa zabierze nas w podróż po Europie lat dwudziestych, w której kwitnie kultura i która jest kosmopolityczna i wszechstronna jak nigdy przedtem. Mimo ciemnych chmur, które już się zbierają nad kontynentem, dla artystów nastają przełomowe czasy, pełne nadziei i witalności, europejskie, wolne, zuchwałe i niezmiernie kreatywne. Karolina Trybała oddaje cześć tradycji z humorem i energią, skłaniając jednocześnie do refleksji. Przy pomocy tych środków wyrazu artystka tworzy swoje namiętne, niepowtarzalne adaptacje, śpiewając po polsku, niemiecku, francusku i żydowsku piosenki i szlagiery, które rozbrzmiewały niegdyś w salonach i kabaretach Lwowa, Warszawy, Berlina i Paryża, poczynając od tang Jerzego Petersburskiego, przez klasyczne utwory klezmerskie i

swingowe skomponowane przez Django Reinharda, po polskie ludowe przyśpiewki.

Sobota, 26.11.2016

Dyskusja panelowa

Symbole religijne w przestrzeni publicznej

26 listopada, godz. 10.00 – Eckermann Buchhandlung Weimar

dr Janine Ziegler (Poczdami), Eva Lajarige (Nancy), dr Robert Żurek (Krzyżowa/Kreisau)

Prowadzenie: dr Andreas Braune (Jena)

„Kryzys uchodźczy“ i zagrożenie terroryzmem w Niemczech wywołały burzliwą dyskusję na temat generalnego zakazu noszenia burek, podczas gdy niektóre z południowofrancuskich gmin rzeczywiście wprowadziły zakaz przebywania na plaży w tzw. „burkini“. To jedynie najnowsze przejawy starego sporu. W miastach Zachodu co rusz wybuchają społeczne dysputy na temat tego, jakie jest miejsce religii w przestrzeni publicznej, do jakiego stopnia neutralności religijnej jest zobowiązane państwo i gdzie dokładnie leżą granice prawa do wolności wyznania. Sposób prowadzenia dyskusji na tego rodzaju tematy jest odzwierciedleniem obowiązującej w danym kraju kultury politycznej i panującego tam stosunku do religii. Francuski laicyzm różni się zasadniczo od słabego rozdziału państwa od kościoła w Niemczech lub silnej roli religii katolickiej w takich krajach jak Polska lub Włochy.

Dyskusja panelowa

Jaką rolę mogą odgrywać intelektualiści i ich wizje przyszłego świata w dzisiejszym społeczeństwie?

26 listopada, godz. 12.00 - Eckermann-Buchhandlung Weimar

prof. dr Gangolf Hübinger (Frankfurt nad Odrą), prof. dr Ingrid Gilcher-Holtey (Bielefeld)

Prowadzenie: prof. dr Thomas Kroll (Jena)

Wielki wpływ na rozwój nowoczesnego społeczeństwa mieli intelektualiści. Za „narodziny ich epoki“ uchodzi afera Dreyfusa, która wybuchła we Francji pod koniec XIX wieku. Wtedy to Émile Zola i inni pisarze, artyści oraz naukowcy opowiedzieli się publicznie po stronie uniwersalnych wartości Oświecenia. W ciągu XX wieku intelektualiści wielokrotnie uczestniczyli w zmaganiach o wartości polityczne. Jednak ich historia jest niejednoznaczna: podczas gdy jedni pozwalali się wykorzystywać przy legitymizacji dyktatur i szerzyli totalitarne ideologie, inni występowali w roli oświeconych krytyków i w czasach kryzysu zajmowali się projektowaniem przyszłych społeczeństw. Jaka jest historia intelektualistów i czym są w dzisiejszych czasach? Jaką rolę mogą odgrywać w kryzysach społeczeństw początku XXI wieku? Czy ciągle jeszcze mieszają się w sprawy publiczne, broniąc wartości i oferując wiedzę, pozwalającą na orientację w świecie? Na te tematy porozmawiają eksperci, postępując się przykładami Francji i Niemiec.

Wykład

„Czerwoni“ kontra „Niebiescy“, Trump kontra Clinton.

Wartości amerykańskie w kampanii wyborczej 2016

26 listopada, godz. 14.00 – Eckermann Buchhandlung Weimar
prof. dr Michael Dreyer

Wybory w USA są zawsze emocjonujące i ważne dla całego świata, ale rzadko kiedy rok elekcji przyniósł wyborcom tak drastycznie różne możliwości wyboru jak rok 2016. Donald Trump i Hillary Clinton reprezentują dwie absolutnie niespójne wizje Ameryki i świata, a do tego już w czasie prawyborów musieli zmierzyć się z kandydatami, którzy mieli jeszcze inne normatywne wyobrażenia: z socjalistą Bernim Sandersem z jednej strony i fundamentalistycznym chrześcijaninem, Tedem Cruzem, z drugiej. 8 listopada dowiemy się, kto będzie następnym prezydentem USA. Wykład przypomni jeszcze raz wydarzenia roku wyborczego, koncentrując się przede wszystkim na religijnych i niereligijnych przekonaniach kandydatów, dotyczących systemu wartości.

Dyskusja panelowa

Twitter, Facebook, Komentarze & Co.

Jakie wartości transportują media społecznościowe?

26 listopada, godz. 16.00 – Eckermann Buchhandlung Weimar
Georgios Chatzoudis (Düsseldorf), Christoph Kappes (Hamburg)
Prowadzenie: dr Nora Hilgert (Frankfurt nad Menem)

Gdy czyta się komentarze użytkowników Internetu pozostawiane w mediach społecznościowych lub pod artykułami większych dzienników i tygodników, wielkim zaskoczeniem bywa ton, w którym zostały sporządzone. Na porządku dziennym są tam inwektywy i wyzwiska, z którymi rzadko stykamy się w bezpośredniej komunikacji. Dziwi także otwartość niejednego wpisu. Czy potrzebujemy zatem internetowego kodeksu etycznego, czy też po prostu nadeszły wreszcie czasy, kiedy skończyło się owijanie w bawełnę? W toku dyskusji eksperci zastanowią się nad wartościami, demonstrowanymi przez użytkowników mediów społecznościowych i na podstawie tej analizy spróbują sformułować diagnozę naszego społecznego współistnienia.

Dyskusja panelowa

carte blanche Thüringische Landeszeitung

Na początku było słowo. . .

Nowe tłumaczenie Biblii Lutra

26 listopada, godz. 18.00 – Sala Herdera w Herderzentrum Weimar
prof. dr Christoph Kähler (Lipsk), Hardy Rylke (Weimar)
Prowadzenie: Gerlinde Sommer (Weimar)
w kooperacji z Gminą Ewangelicko-Luterańską w Weimarze

Z okazji Lutrowego jubileuszu ukazuje się nowe wydanie Biblii Lutra, miarodajnej dla wszystkich ewangelickich chrześcijan. Czym charakteryzuje się to wydanie Pisma Świętego i dlaczego niektóre z jego fragmentów zmodernizowano, a inne zbliżono językowo do tekstu źródłowego, wyjaśni nam były biskup krajowy profesor Christoph Kähler, przewodniczący Komisji Regulacyjnej ds. Rewizji Biblii Lutra w rozmowie z Gerlinde Sommer, zastępczynią redaktora naczelnego TLZ.

Dlaczego co kilka dekad konieczne jest nowe tłumaczenie Biblii Lutera? Czy chodzi o czepianie się każdego słowa? Czy też konieczna jest korekta starych błędów? Dlaczego tak ważne jest dokładne znaczenie słów? I co to oznacza w czasach, w których panuje raczej nonszalancki stosunek do języka? Profesor Kähler nie będzie mówił jedynie o elokwentym Lutrze, lecz także o mocy, jaką generalnie mogą mieć słowa – oraz o zmianach, którym ulega język. W spotkaniu uczestniczyć będzie także pastor Hardy Rylke, który opowie, gdzie w życiu powszednim chrześcijan i chrześcijanek pojawiają się teksty biblijne i jaki wpływ mogą na nich wywierać.

Prelekcja i rozmowa

Co warto są dzisiaj wartości?

26 listopada, godz. 20.00 - Musikschule Johann Nepomuk Hummel Weimar

Friedrich Schorlemmer (Wittenberga)

Rozmowę z publicznością po prelekcji poprowadzi Fritz von Klinggräff (Genewa)

Friedrich Schorlemmer pracował jako pastor studencki w Merseburgu, był docentem w Ewangelickim Seminarium Duchownym w Wittenberdze i kierownikiem ds. programu studiów Akademii Ewangelickiej. Jako współzałożyciel Przełomu Demokratycznego (Demokratischer Aufbruch) od 1990 roku należy do najwybitniejszych moralistów w Niemczech. Kosmos wartości tego wschodnioniemieckiego teologa i publicysty rozpościera się między Lutrem a Willim Brandtem, między bezwarunkowością wiary, a warunkowością polityki. Kiedy „pastor-pacyfista” z Wittenbergi będzie mówił w Weimarze o „wartości wartości”, na pewno poruszy także problem niespełnionych nadziei: „Pytanie o istnienie wartości jest tak stare, jak skargi na ich upadek”.

Niedziela, 27.11.2016

Dyskusja panelowa

Papież – jedno medium?

27 listopada, godz. 11.00 – Eckermann Buchhandlung Weimar

dr David Schmiedel (Magdeburg), dr René Schlott (Poczdami), Thomas Kycia (Berlin)

Prowadzenie: **Ralf Finke (Weimar)**

Ponad jedenaście milionów ludzi na całym świecie śledzi wpisy papieża Franciszka na Twitterze; o słowach i gestach rzymskiego pasterza donosi się jako o najważniejszych wiadomościach dnia. W mgnieniu oka obiegają świat, rozsyłane nie tylko za pośrednictwem klasycznych mediów drukowanych i telewizji, lecz także przy pomocy Internetu. Przesłania papieża docierają nie tylko do katolików i chrześcijan, lecz także do wyznawców innych religii lub osób nie związanych z żadną wiarą na całej kuli ziemskiej. Wraz z rozwojem masowego i medialnego społeczeństwa w drugiej połowie XX wieku rzymscy papieże sami awansowali do roli mediów: w ich przesłaniach, twarzach, gestach i zachowaniach odbijają się obawy i nadzieje, oczekiwania i doświadczenia całego społeczeństwa, grup społecznych i pokoleń.

Dyskusja panelowa

Walka kultur?

Katolicy, protestanci i laicy w Europie XIX i XX wieku

27 listopada, godz. 12.00 – Stadtmuseum Weimar

prof. dr Olaf Blaschke (Münster), dr Christina Schröer (Fryburg), prof. em. dr Jochen-Christoph Kaiser (Marburg)

Prowadzenie: prof. dr Armin Owzar (Paryż)

Przez długi czas wśród naukowców utrzymywała się opinia, że po Rewolucji Francuskiej religia i wiara uległy nieodwracalnej sekularyzacji. Ponieważ jednak fundamentalizm religijny na całym świecie rośnie, nie da się już dłużej utrzymać tej tezy. Dzisiaj widzimy wyraźnie, że do tzw. walki kultur stale dochodziło także w XIX i XX wieku w Europie. W Europie Środkowej z niezmienną nieufnością traktowali siebie nawzajem katolicy i protestanci; w Europie Zachodniej i Południowej ścierali się ze sobą katolicy i laicy. Nawet jeżeli konflikty prowadzono w werbalnie agresywny sposób, wszystkie wymienione grupy i społeczności jakoś się ze sobą w końcu dogadywały. Dlatego uczestnicy panelu będą rozmawiać nie tylko o konfliktach, lecz także o sposobach ich przewyżczenia.

Dyskusja panelowa

Katedry dnia powszedniego – sport jako namiastka religii?

27 listopada, godz. 13.00 – Eckermann Buchhandlung Weimar

dr Eva Gajek (Giessen), prof. dr Gunter Gebauer (Berlin)

Prowadzenie: Michael Hesse (Weimar)

Wypełnione po brzegi strefy kibica, public viewing na ulicach miast, gadzety klubowe widoczne na każdym kroku, nieustanne transmisje wielkich wydarzeń sportowych - piłka nożna itp. są obecne w naszym życiu bardziej niż kiedykolwiek. Co więcej, można mówić nawet o tym, że cześć oddawana niektórym sportowcom i pokładana w nich wiara odgrywają zbyt dużą rolę w życiu wielu ludzi. Czy zatem można już twierdzić, że sport stał się namiastką religii, czy też jest to wrażenie, wzmocnione jedynie przekazem medialnym? Jak rozwijało się to zjawisko w XX wieku?

Dyskusja panelowa

carte blanche Stowarzyszenie Weimarer Republik e.V.

Sukces liberalnych wartości – erozja partii liberalnych?

Liberalizm polityczny w Republice Weimarskiej i dzisiaj

27 listopada, godz. 14.00 – Stadtmuseum Weimar

prof. dr Torsten Oppeland (Jena), dr Jürgen Frölich (Gummersbach)

Prowadzenie: dr Andreas Braune (Jena)

w kooperacji z Archiwum Liberalizmu Fundacji im. Friedricha Naumanna

Już od lat wartości liberalno-demokratyczne są podstawą dobrobytu i pokoju panujących w zachodnim świecie. Mimo oczywistych sukcesów demokracji i wolności niemiecka partia liberalna, FDP, w ostatnich latach odniosła w wyborach niemal same porażki. Także w czasach Republiki Weimarskiej widać było wyraźnie, że sukces liberalnych idei nie zawsze szedł w parze z sukcesem partii liberalnych. I tak paradoksalnie partie liberalne zdają się tracić swój wpływ polityczny, kiedy przychodzi im działać w liberalno-demokratycznych

systemach. Uczestnicy dyskusji pogłębią tę tezę, porównując sytuację partii liberalnych niegdyś i dzisiaj.

Wykład

Inflacja wartości

Nietzscheański motyw »przewartościowania« a etyka współczesności

27 listopada, godz. 15.00 – Eckermann-Buchhandlung Weimar
prof. dr Gerhard Schweppenhäuser (Würzburg)

O wartościach mówi się dzisiaj dużo: wartości europejskie, wartości chrześcijańskie, wartości giełdowe... Kwestie wartości ekonomicznych wydają się być obiektywne i policzalne; wartości moralne bywają sporne, a czasami sprzeczne. W takich wypadkach warto sięgnąć do Nietzschego. Nikt nie potrafił wyraźniej od niego pokazać, jak ściśle ze sobą związane są kwestie moralne i ekonomiczne. Koncentrując się na wartości (albo „cnocie“), którą jest sprawiedliwość, chcemy przyjrzeć się argumentom Nietzschego i rzucić nowe światło na filozoficzne debaty poświęcone wartościom.

Wykład

Stéphane Hessel, Saint-John Perse i Henri Hoppenot - możliwości i granice dyplomacji

27 listopada, godz 17.00 – Eckermann-Buchhandlung Weimar
dr Marc Sagnol (Erfurt)

Tematem prelekcji będą „wartości“ związane z dyplomacją. Dlatego w wykładzie zostaną przedstawieni trzej francuscy dyplomaci, którzy nie porzucili swojego kanonu wartości nawet w ciężkich politycznie czasach. Byłego więźnia Buchenwaldu i późniejszego ambasadora Francji Stéphane’a Hessela nie trzeba przedstawiać weimarskiej publiczności. Mniej znany jest dyplomata i pisarz Henri Hoppenot, który najpierw jako wysoki urzędnik urzędu spraw zagranicznych pomagał niemieckim pisarzom emigracyjnym, później protestował przeciw prześladowaniom Żydów pod reżimem Vichy, a na koniec dołączył do oddziałów generała De Gaulle’a. Wykład opowie także o dyplomacie Alexisie Léger, który pod pseudonimem Saint-John Perse zyskał sławę jako poeta. Kiedy w 1940 roku zwolniono go z francuskiej służby państwowej, wyemigrował do Ameryki. W 1960 roku wyróżniono go literacką nagrodą Nobla.

Film + dyskusja

Czy mieszacze pójdą do nieba?

27 listopada, godz. 19.00 – Eckermann Buchhandlung Weimar
Reinhard Günzler (Berlin) - pokaz filmu
po filmie odbędzie się dyskusja z dr. Justusem H. Ulbrichem (Drezno)

Przeciętny człowiek gromadzi w toku swojego życia więcej niż 10 tysięcy przedmiotów. Czy są mu one rzeczywiście potrzebne? Dlaczego zatem po krótkim czasie wiele z nich nierzadko trafia do śmieci, a ich byli właściciele natychmiast zaopatrują się w coś nowego? Film dokumentarny pod tytułem « Czy mieszacze pójdą do nieba? » bada kondycję stosunku ludzi

do przedmiotów. Na przykład do legendarnego RG 28. W NRD zbudowano 18 milionów egzemplarzy tego niemal absolutnie niezniszczalnego sprzętu. Dzisiaj nie ma już urządzeń elektrycznych o tak długiej żywotności - twierdzi reżyser Reinhard Günzler - nawet jeżeli za nimi tęsknimy.

D, 2016, 101 min. R: Reinhard Günzler

„Ambasadorzy“ w centrum Weimaru

Konsumgenossenschaft (Goethekaufhaus, Schillerkaufhaus, Schillerstraße),
SchauSchau (Eisfeld), ReGalerie (Kaufstr.), Teeboutique i Delikates (Windischenstr. 23), vom
Fass (Kaufstr. 18), Kirchenladen (Herderplatz)

Już po raz drugi festiwal historyczny kooperuje ze sklepami i butikami z centrum Weimaru: „Weimarer Kaffee Rösterei“, „Merkur Bank“, „Tee Boutique“ oraz sklepem z winem i napojami alkoholowymi „Vom Fass“, które staną się szczególnymi „ambasadorami“ Weimarskich Spotkań z Historią krótko przed festiwalem oraz w weekend 13 i 14 listopada. W tych sklepach zostaną umieszczone materiały informujące o festiwalu. Ponadto będzie można w nich odkryć niewielkie instalacje na temat przyszłości, które zaskoczą nas przy zakupach.

Wystawa

EIN(BLICK) – nadać przyszłość przeszłości

Buchenwald w obiektywie fotograficznym młodych Hiszpanów i Niemców

Eckermann-Buchhandlung od 25 do 27 listopada 2016, godz. 10.00-19.00
we współpracy z Gimnazjum im. Goethego w Weimarze oraz Amical de Mauthausen y otros
campos Villanova

Stowarzyszenie Pamięci o „Mauthausen i innych obozach“ z miejscowości Villanova w pobliżu Barcelony po raz drugi wybrało laureatów nagrody Marceli Garriga. Młodzi Hiszpanie fotografowali byłe obozy koncentracyjne, jak na przykład Mauthausen, Dachau albo Buchenwald. W ramach partnerstwa z Gimnazjum im. Goethego w Weimarze w konkursie po raz pierwszy wzięli udział także uczniowie z Weimaru i pokazali swoje bardzo osobiste, artystycznie przekształcone spojrzenie na były obóz koncentracyjny na zboczach Ettersbergu. Niemiecko- hiszpańskie jury wybierze 20 najlepszych prac fotograficznych, które zostaną zaprezentowane w czasie Weimarskich Spotkań z Historią.

Dodatkowe informacje na stronie: www.weimarer-rendezvous.de

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest wolny.

**Organizator: Miasto Weimar i Stowarzyszenie Förderverein Weimarer Rendez-vous mit der
Geschichte e.V.**

Wydarzeniem towarzyszącym Spotkaniom z Historią są pokazy filmowe:

Esther Goldberg, prasa - telefon: 0151-18480860 E-Mail presse@weimarer-rendezvous.de
Stan: 21.10.2016

Förderverein Weimarer Rendez-vous mit der Geschichte e.V. | Gottfried-Keller-Straße 1 99423 Weimar
Vorsitz: Oberbürgermeister Stefan Wolf | Geschäftsführung: Franka Günther
Steuer-Nr.: 162/141/16638 , FA Jena
Bankverbindung: IBAN DE75820510000163027072 BIC : HELADEF1WEM